

OBSAH

Slovo úvodem	8
I. Alkohol, jednatlivec, společnost	12
Účinky alkoholu na člověka. Farmakologie etanolu (MUDr. M. Vojtěchovský, CSc.)	13
Toxicita etanolu z hlediska farmakologie	14
Mechanismus účinku etanolu na buněčné úrovni	15
Farmakokinetika a farmakodynamika etanolu	16
Etanol a funkce mozku	19
Vliv etanolu na vodní, elektrolytový a minerální metabolismus	23
Vliv etanolu na krev	25
Etanol a hormony	25
Některé zvláštnosti etanolového opojení u člověka	26
Biologické mechanismy vzniku závislosti	27
Abúzus a závislost na alkoholu (Doc. MUDr. J. Skála, CSc.)	30
Vznik abúzu a možnosti jeho předcházení	30
Závislost na alkoholu jako nemoc	32
Vývoj abúzu a závislosti	33
Diagnostika abúzu a závislosti	36
Abúzus a závislost u mužů a žen — některé rozdíly	38
Rodina a problémy související s abúzem alkoholu	39
Veřejné mínění a spotřeba alkoholických nápojů	40
Spotřební trendy alkoholických nápojů za posledních 25 let (MUDr. A. Svobodová)	42
Zdravotní výchova v prevenci alkoholismu. Výpis z meto- dického listu hlavního odborníka MZ ČSR pro zdravotní výchovu č. 1/1983	48
Protialkoholní péče a protialkoholní zařízení (Doc. MUDr. J. Skála, CSc.)	54
Protialkoholní péče a její fáze	54

Indikace léčby	55
Povinná léčba	56
Záchytná stanice	58
Koncepce protialkoholní a protitoxikomanické péče	59
Léčebné cíle u osob zneužívajících alkohol a závislých na alkoholu	60
 Alkohol v pohledu psychologa a sociologa (<i>PhDr. Z. Kučera — PhDr. A. Kučerová</i>)	62
Psychologické a sociologické výzkumy abúzu alkoholu	62
Alkohol a rodina	74
 II. Alkoholismus mládeže	80
 Hlediska dětského a dorostového lékaře (<i>Prof. MUDr. A. Rubín, DrSc.</i>)	81
Poškození plodu alkoholem	83
Chronický alkoholismus	84
Narušené dospívání	86
Léčba	89
 Jak pije naše mládež (<i>MUDr. A. Svobodová</i>)	91
 Alkohol a pedopsychiatrie (<i>Prof. MUDr. J. Mečíř, DrSc.</i>)	99
Prenatální poškození	100
Rodinné vlivy	102
Vztah dětí k alkoholickým nápojům	105
Poškození zdravotního stavu	109
Zkušenosti z pražské poradny	110
 III. Alkohol a lidské zdraví	116
 Interní lékařství (<i>Prof. MUDr. L. Klabusay, DrSc. — doc. MUDr. J. Zemánková, CSc.</i>)	117
Gynekologie (<i>MUDr. S. Trča, CSc.</i>)	130
Infekční lékařství (<i>Prof. MUDr. V. Palisa, CSc.</i>)	132

Ftizeologie (MUDr. J. Toušek, CSc. — MUDr. E. Papežová, CSc.)	134
Hygiena (MUDr. J. Lener, DrSc.)	143
Gerontologie (MUDr. K. Šipr, CSc.)	147
Sexuologie (MUDr. A. Brzek)	155
Psychiatrie (MUDr. M. Vojtěchovský, CSc.)	162
Neurologie (Prof. MUDr. F. Hanzal, DrSc.)	167
Oftalmologie (Prof. MUDr. F. V. Michal, DrSc.)	172
Dermatovenerologie (Doc. MUDr. A. Fadrhonočová, DrSc.)	175
Anesteziologie a resuscitace (MUDr. J. Drábková, CSc.)	179
IV. Společenské následky alkoholismu	190
Děti z rodin alkoholiků (Doc. PhDr. Z. Matějček, CSc.)	191
K problematice pití alkoholických nápojů u vysoko- školáků (MUDr. J. Kvapilík)	200
Alkoholismus z hlediska vojenského lékaře (MUDr. J. Profous)	203
Sport a alkohol (MUDr. J. Kvapilík)	209
Abúzus alkoholu očima soudního lékaře (Prof. MUDr. J. Tesař, DrSc.)	214
Právní problematika alkoholismu (JUDr. K. Klášterský)	221
Veřejná bezpečnost v boji proti alkoholismu (JUDr. K. Klášterský)	229
Následky alkoholismu a státní pojišťovna (JUDr. P. Smejkal)	231
Závěr	234
Seznam vybrané literatury	237